

SMERNICE UKREPANJ STROKOVNIH DELAVCEV VRTCA, KO JE OGROŽENA VARNOST OTROK

Ravnanje v primeru, ko starši ne pridejo po otroka do uradnega zapiranja vrtca in/ali je čas bivanja otroka v vrtcu daljši od trajanja programa v katerega je otrok vpisan in ravnanje v primeru, ko otrok zbolí ali se poškoduje

V primeru, da starš po uradnem zaprtju vrtca ne pride po otroka, strokovni delavec najprej skuša poklicati oba starša oz. zakonitega zastopnika (v nadaljevanju starši) na razpoložljive telefonske številke. Ob prihodu damo staršem v podpis obrazec, iz katerega je razvidno, kdaj so prišli po otroka.

V primeru, da nihče od staršev na danih telefonskih številkah ni dosegljiv v roku petnajstih minut po obratovalnem času vrtca, strokovni delavec pokliče vodstvo vrtca oziroma šole ali CSD Nova Gorica (05 3302900). V primeru, da pride do težav zaradi poslovalnega časa vodstva šole in vrtca ter CSD, strokovni delavec pokliče policijo (113) in sledi njihovim navodilom.

Ko otrok v vrtcu zbolí, strokovna delavka o tem obvesti starše. Starši so dolžni priti po otroka v čim krajšem, dogovorjenem času, ki je odvisen od oddaljenosti starša oziroma osebe, ki bo po otroka prišla. V nasprotnem primeru ali v primeru, da starši niso telefonsko dosegljivi, strokovna delavka ravna po smernicah, zapisanih v prejšnjih dveh odstavkih.

Če staršem ni možno posredovati obvestila oziroma ne morejo takoj priti po otroka, je pa zdravniška pomoč nujna, otroka k zdravniku odpelje vzgojitelj ali druga od ravnatelja pooblaščená oseba. Vodstvo vrtca poskrbi, da so ostali otroci med tem časom ustrezno varovani.

V težjih primerih takoj pokličemo nujno zdravniško pomoč (112) in takoj za tem starše.

Kadar starši ne pridejo po otroka v dogovorjenem času, ko so obveščeni o otrokovi bolezní ali nezgodi in ko starši več kot trikrat v šolskem letu ne pridejo po otroka do uradnega zapiranja vrtca, strokovni delavec o tem obvesti ravnatelja, vodstvo vrtca

in svetovalno službo. Interni tim ravna po Pravilniku o obravnavi nasilja v družini za VIZ.

Kadar starši več kot trikrat v šolskem letu prevzamejo otroka po času trajanja programa v katerega je le ta vpisan, vodstvo vrtca starše povabi na razgovor.

Ravnanje ob zaznavi suma nasilja v družini

Obravnavo nasilja v družini ureja Zakon o preprečevanju nasilja v družini (ZPDN - Ur. l. 16/08 in spremembe [68/16](#), [54/17](#) – ZSV-H in [196/21](#) – ZDOsk).

Ob zaznavi suma nasilja vrtec ukrepa v skladu s Pravilnikom o obravnavi nasilja v družini za VIZ (Ur. list RS 104/2009):

1. Delavec VIZ, ki zazna nasilje nad otrokom ali mu otrok o tem pove ali ima informacije o nasilju od tretje osebe, o tem obvesti svetovalnega delavca oz. v njegovi odsotnosti ravnatelja ali pomočnika ravnatelja.
2. Sam ali s svetovalnim delavcem VIZ, v primeru poškodbe pri fizičnem ali spolnem nasilju ali hudi psihični stiski otroka obvesti CSD.
3. Oseba, ki je nasilje zaznala, sama ali s svetovalnim delavcem naredi zapis dogodka, opažanj, pogovora z otrokom. Obrazec za zapis dogodka je priloga Pravilnika.
4. Ravnatelj ali svetovalna služba vrtca v telefonskem pogovoru isti dan oziroma v 24-ih urah po zapisu dogodka obvesti CSD ali policijo in CSD-ju pošlje pisno prijavo suma nasilja z opisom dogodka.
5. Ravnatelj ali svetovalna služba obvesti starše o prijavi suma nasilja le takrat, ko presodi, da je to v korist otroka.
6. Svetovalni delavec vrtca najpozneje naslednji delovni dan po telefonski prijavi nasilja na CSD skliče interni tim: svetovalna služba, vzgojitelj otroka, oseba, ki je zaznala nasilje. Na prvem timu mora biti prisoten tudi ravnatelj.

Naloge internega tima so opredeljene v Pravilniku za obravnavo nasilja v družini za vzgojno-izobraževalne ustanove. Potek sodelovanja z drugimi organi pa je opredeljen tudi v Pravilniku o sodelovanju organov ter o delovanju CSD, multidisciplinarnih timov in regijskih služb pri obravnavi nasilja v družini (Ur. l. 31/09 in 42/17).

Vrste nasilja in opredelitev po ZPND

- Fizično nasilje je vsaka uporaba fizične sile, ki družinskemu članu povzroči bolečino, strah ali ponižanje ne glede na to, ali so nastale poškodbe.
- Spolno nasilje so ravnanja s spolno vsebino, ki jim družinski član nasprotuje, je vanje prisiljen ali zaradi svoje stopnje razvoja ne razume njihovega pomena.
- Psihično nasilje so ravnanja, s katerimi povzročitelj nasilja pri družinskem članu povzroči strah, ponižanje, občutek manjvrednosti, ogroženosti in druge duševne stiske.
- Ekonomsko nasilje je neupravičeno nadzorovanje ali omejevanje družinskega člana pri razpolaganju z dohodki oziroma upravljanju s premoženjem, s katerimi družinski član samostojno razpolaga oziroma upravlja, ali neupravičeno omejevanje razpolaganja oziroma upravljanja s skupnim premoženjem družinskih članov.
- Zanemarjanje je oblika nasilja, kadar oseba opušča dolžno skrb za družinskega člana, ki jo potrebuje zaradi starosti, bolezni, invalidnosti ali drugih osebnih okoliščin. Oblike zanemarjanja otrok so: neustrezno prehranjevanje, pomanjkljiva skrb za otrokovo zdravje, pomanjkljiva skrb za urejenost otrokovih oblačil in higijene, onemogočanje, da se otrok izobražuje.
- Zalezovanje je naklepno ponavljajoče se neželjeno vzpostavljanje stika, zasledovanje itd.

- Telesno kaznovanje otrok je fizično, kruto ali ponižujoče kaznovanje otrok oziroma vsako dejanje, namenjeno kaznovanju otrok, ki ima elemente fizičnega, psihičnega ali spolnega nasilja ali zanemarjanja kot vzgojne metode.

Otrok je žrtev nasilja tudi, če je prisoten pri izvajanju nasilja nad drugim družinskim članom ali če živi v okolju, kjer en družinski član izvaja takšno nasilje nad drugim družinskim članom.

Ravnanje v primeru, da starši ali druge osebe pridejo po otroka pod vplivom alkohola ali drugih substanc

na podlagi 17., 18. in 26.člena Kazenskega zakonika ter 8., 137. in 157. člena Družinskega zakonika in Pravilnika o obravnavi nasilja v družini za VIZ:

- Če starš, zakoniti zastopnik ali druga oseba (v nadaljevanju starši) pride v vrtec po otroka in ocenimo/sumimo, da je pod vplivom alkohola ali drugih substanc (opazimo, da starš oteženo/nerazločno govori, nestabilno hodi, kaže znake zmedenosti ter čustvene nestabilnosti), povemo, da nas skrbi za varnost otroka. V pričo starša pokličemo drugega starša katerega prosimo za posredovanje.
- Če se nihče ne javi, staršu poskušamo še enkrat obrazložiti, da nas skrbi za varnost otroka in da mu otroka ne moremo izročiti. S staršem ne vstopamo v konflikt oziroma verbalne/fizične obračune. Če se to zgodi do 15. ure, pokličemo vodstvo vrtca oziroma šole ali CSD Nova Gorica (05 330 29 00). V primeru, da pride do težav z oddajo otroka po poslovalnem času vodstva vrtca oziroma šole ter CSD, starša opozorimo, da bomo poklicali policijo (113), ki je pristojna, da preveri in ugotovi stanje neke osebe in lahko presodi, če je le-ta sposobna poskrbeti za varnost otroka. Če še vedno ne uspemo priklicati drugega starša in ko poskrbimo za varnost drugih otrok v skupini, to tudi storimo. V tem primeru bo policija kontaktirala interventno službo CSD.
- Strokovni delavec naredi zapis o dogodku in o tem obvesti ravnatelj in svetovalno službo, ki skliče interni tim. Pripraviti je potrebno tudi pisno poročilo za CSD.

Ravnanje v primeru neupoštevanja začasnih odredb in drugih sodnih odločb sodišča o prepovedih približevanja otroku oziroma drugih omejitev oz. odvzema starševske skrbi

- Odločitve, ki pomembno posegajo v otrokovo življenje, morajo biti sprejete s soglasjem obeh staršev.

- Ustne prepovedi enega od staršev, naj otroka ne oddamo drugemu staršu, ne moremo upoštevati. Starš mora predložiti dokazilo o ukrepu prepovedi približevanja, ki ga lahko izrečeta policija ali sodišče.

- Če želi starš, ki ima prepoved stikov ali prepoved približevanja, odpeljati otroka iz vrtca, ga opozorimo, da smo dolžni upoštevati odredbo sodišča. Če kljub temu vztraja, da otroka vzame, mu povemo, da bomo poklicali drugega starša oziroma policijo. To storimo takoj, ko poskrbimo za varnost drugih otrok v skupini. O dogodku obvestimo ravnatelja in svetovalno delavko v najkrajšem možnem času. Pisno poročilo o dogodku je vrtec dolžan posredovati tudi na CSD.

- Če ima starš prepoved stikov ali približevanja in želi informacije o otroku, ga povabimo na govorilno uro v popoldanskem času, ko otroka ni v vrtcu.

- Če imata starša dogovor o stikih, sklep sodišča določa stike starša z otrokom na določen dan in določeno uro. Če se starš ne drži tega dogovora in želi otroka videti/vzeti na drug dan, mora strokovni delavec starša opozoriti na odločbo sodišča in mu otroka ne more predati (razen, če ni bil prej obveščen s strani drugega starša). Odločbo sodišča so starši dolžni dostaviti vrtcu.

- V primeru ločitve, ko še ni sklepa sodišča in prihaja do ponavljajočih se težav pri prevzemu otroka iz vrtca, napotimo starše na CSD, kjer sporazumno sklenejo začasen dogovor.

- O prihodu kriminalista/policista v vrtec z namenom pridobitve informacij o določenem otroku se obvesti ravnatelja in se počaka, da je lahko prisoten pri pogovoru.